



ŽUPAN – PRESIDENTE

KLASA/CLASSE: 602-03/22-02/33
URBROJ/N.PROT: 2163-01/11-22-02
Pula-Pola, 08. prosinca 2022.

SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE
n/r predsjednice Sandra Čakić Kuhar
Dršćevka 3
52 000 PAZIN

Predmet: Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije

Na temelju članka 65. i 85. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09, 4/13, 16/16, 2/17, 2/18, 10/20, 6/21 i 20/22 – pročišćeni tekst), Župan Istarske županije dana 08. prosinca 2022. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se nacrt i utvrđuje prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije u tekstu koji čini sastavni dio ovog zaključka.
2. Akt iz toč. 1. upućuje se Skupštini Istarske županije na razmatranje i usvajanje.
3. Za izvjestiteljicu po toč. 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka određuje se Patricia Percan, pročelnica Upravnog odjela za obrazovanje, sport i tehničku kulturu.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Župan

Boris Miletić

Na temelju članka 10. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-ispr., 90/11, 16/12, 86/12, 126/12 – pročišćeni tekst, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20) i članka 43. i 84. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09, 4/13, 16/16, 2/17, 2/18, 30/18 – pročišćeni tekst, 10/20, 6/21 i 20/22 – pročišćeni tekst), Skupština Istarske županije na sjednici održanoj dana _____ 2022. godine donosi

ODLUKU
o izmjenama i dopunama
Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije

Članak 1.

U članku 1. Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ broj 8/10) pod točkom 3. GOSPODARSKA ŠKOLA BUJE riječi „Plan preseljenja: Umag – Umago, Joakima Rakovca bb“ brišu se.

Iza točke 24. dodaje se nova točka 25. koja glasi:

„25. SREDNJA ŠKOLA UMAG

Sjedište: Savudrijska ulica – Via Salvore 14

Programi obrazovanja:

- Prirodoslovno – matematička gimnazija
- Strojarski računalni tehničar u četverogodišnjem trajanju

Upisno područje: Istarska županija“.

Članak 2.

Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu Istarske županije uputit će ovu Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Članak 3.

Ova Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Istarske županije“.

KLASA:
URBROJ:
Pazin,

REPUBLIKA HRVATSKA
SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE

Predsjednica
Sandra Ćakić Kuhar

Dostaviti:

1. *Ministarstvo znanosti i obrazovanja (pisarnica@mzo.hr)*
2. *Županu IŽ*
3. *Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu*
4. *Objava*
5. *Pismohrana, ovdje*



OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE OVOG AKTA

Ovaj akt donosi se temeljem članka 10. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-ispr., 90/11, 16/12, 86/12, 126/12 – pročišćeni tekst, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20) te članka 43. i 84. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09, 4/13, 16/16, 2/17, 2/18, 30/18- pročišćeni tekst, 10/20, 6/21 i 20/22 – pročišćeni tekst) (u daljnjem tekstu: Statut).

Člankom 10. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da mrežu školskih ustanova, koja obuhvaća sve ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje, za svoje područje predlažu osnivači.

Člankom 43. Statuta Istarske županije utvrđena je nadležnost Skupštine Istarske županije. Člankom 84. Statuta utvrđene su vrste općih akata za čije donošenje je nadležna Skupština Istarske županije.

II. OSNOVNA PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM AKTOM

Skupština Istarske županije donijela je na sjednici dana 02. kolovoza 2010. godine Odluku o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ broj 8/10). Navedenom Odlukom predloženo je, između ostalog, preseljenje Gospodarske škole Buje u Umag, koji prijedlog Vlada Republike Hrvatske nije usvojila prilikom donošenja Odluke o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja od dana 02. lipnja 2011. godine.

Dana 26. ožujka 2014. godine Istarska županija i Grad Umag potpisali su Pismo namjere o preseljenju Gospodarske škole Buje u Umag. Pismom namjere je, u točki II. definirano da Istarska županija i Grad Umag zajedno utvrđuju potrebu osiguranja novog prostora za Gospodarsku školu Buje izgradnjom nove zgrade u Umagu. Međutim, s obzirom da su se protekom vremena stvorili uvjeti za nastavak rada Gospodarske škole u Bujama, te s obzirom na značaj postojanja srednje škole u Bujama, te rekonstrukciju zgrada srednjih škola u Bujama, Grad Umag se u pisanom obraćanju Istarskoj županiji, od dana 05. prosinca 2022. godine, izjasnio da moli osnivanje nove ustanove u izgrađenoj školskoj zgradi u Umagu, te da ne inzistira na preseljenju Gospodarske škole Buje u Umag. Grad Umag dostavio je i elaborat osnivanja Srednje škole Umag, koja će nuditi obrazovne programe za koje temeljem potreba obuhvata područja i tržišta rada vlada interes, a to su: prirodoslovno – matematička gimnazija i strojarški računalni tehničar u četverogodišnjem trajanju.

Sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, osnivač je dužan prije osnivanja školske ustanove pribaviti prethodno pozitivno mišljenje Ministarstva znanosti i obrazovanja, o opravdanosti osnivanja školske ustanove, uzimajući u obzir programsku opravdanost, zahtjeve dostupnosti, racionalnosti i drugih relevantnih pokazatelja opravdanosti osnivanja. Isto tako, preduvjet za osnivanje nove škole je da isto bude uvršteno u mrežu škola na razini Republike Hrvatske, odnosno prethodno u prijedlog mreže škola osnivača. Mreža školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja može se izmijeniti na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu mreže kao što su naseljenost područja na kojem djeluju školske ustanove, broj djece i demografska projekcija, geografski položaj, povijesno – kulturna viđenja školstva u regiji, udaljenost školskih ustanova i potrebe tržišta rada.

Nastavno na sve navedeno, naročito kako bi se stvorili zakonski preduvjeti za osnivanje buduće nove srednje škole u Umagu, a čiji će osnivač biti Istarska županija, predlaže se donošenje izmjena i dopuna predmetne odluke.

III. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU OVOG AKTA

U ovom trenutku nije moguće napraviti procjenu troškova koje će donošenje ove odluke imati na proračun Istarske županije, iz razloga što nisu poznati ulazni parametri da bi se procjena izvršila. Ukoliko na temelju ove Odluke, Vlada RH u mrežu škola uvrsti Srednju školu Umag, slijedeći korak je donošenje Odluke o osnivanju, te će tada biti poznati podaci za procjenu fiskalnog učinka. Buduća srednja škola financirat će se po istom principu kao i ostale srednje škole čiji je osnivač Istarska županija, odnosno iz sredstava decentralizacije u visini koja se za svaku pojedinu školu određuje prema određenim unaprijed poznatim elementima (broj razrednih odjela, broj učenika, broj školskih zgrada i sl.).

Na ovaj akt, u smislu fiskalne procjene akta, Upravni odjel za proračun i financije izdao je prethodnu suglasnost oznake KLASA: 400-01/22-01/01 URBROJ: 2163-07-01/5-22-189 od 06. prosinca 2022. godine.

IV. ROK PROVEDBE AKTA

Odmah po stupanju na snagu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije.



REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
GRAD UMAG-UMAGO
GRADONAČELNIK

REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA
CITTÀ DI UMAG-UMAGO
IL SINDACO

KLASA: 600-01/22-04/06

URBROJ: 2163-9-02-22-3

Umag, 5. prosinca 2022.

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA
Upravni odjel za obrazovanje,
sport i tehničku kulturu
N/p Pročelnice, gospođe
Patricije Percan

PREDMET: Elaborat osnivanja srednje škole Umag - dostavlja se

Poštovani!

Slijedom dogovora, u prilogu dostavljamo Elaborat osnivanja srednje škole Umag u kojemu je detaljno obrazložena opravdanost uvođenja programa u početnoj fazi djelovanja škole kao i sam tijek izgradnje srednje škole. Nadalje, prikazana je trenutna dostupnost srednjih škola i programa na području Istarske županije, uz podatke o demografskim kretanjima, posebice srednjoškolske populacije s područja Grada Umaga kao i gospodarski pokazatelji. Također je podrobno prikazana distribucija učenika prema upisanim programima i mjestu školovanja.

Podsjećam kako je dana 26. ožujka 2014. godine, potpisano pismo namjere između župana Istarske županije i gradonačelnika Grada Umaga-Umago vezano za otvaranje srednje škole u Umagu koje također dostavljamo u prilogu ovoga dopisa.

Pismom namjere je, u točki II., definirano da „Istarska županija i Grad Umag zajedno utvrđuju potrebu osiguranja novog prostora za Gospodarsku školu Buje izgradnjom nove zgrade u Umagu“. Međutim, s obzirom na značaj postojanja srednje škole u Bujama te dosadašnja ulaganja u rekonstrukciju zgrada srednjih škola u Bujama i stvaranje uvjeta za nastavak rada Gospodarske škole u Bujama, Grad Umag ne inzistira na „preseljenju“ Gospodarske škole iz Buja u Umag, već predlažemo osnivanje nove ustanove koja će nuditi obrazovne programe za koje temeljem potreba našeg područja i tržišta rada vlada interes, a o čemu će više riječi biti u nastavku kao i u elaboratu osnivanja Srednje škole Umag.

Koristim priliku još jednom napomenuti kako je Grad Umag-Umago, do danas ispunio sve obveze preuzete pismom namjere, a posebno:

- izradio i usvojio UPU "Komunela-Centralni sadržaji", kojim je utvrđena zona za građenje srednje škole,
- riješio imovinsko-pravne odnose,

- financirao izradu geodetskog projekta
- na temelju projektnog zadatka financirao izradu projektne dokumentacije (idejnog projekta, glavnog i izvedbenog projekta s potrebnim troškovnicima - glavni projektant je Emil Ivančić. dipl. ing. arh. AG STUDIO d.o.o.)
- osigurao ostalu dokumentaciju koja je potrebna za ishodenje građevinske dozvole,
- uredio te izgradio potrebnu infrastrukturu, te u konačnici
- financirao izgradnju srednje škole.

S obzirom na činjenicu da naš prvobitni prijedlog za provedbu, između ostalog i programa tehničar za računalstvo nije prihvaćen radi postojanja tog programa u Gospodarskoj školi Buje, predlažemo da se umjesto tog programa, u budućoj Srednjoj školi Umag osim ranije utvrđenog programa prirodoslovno-matematičke gimnazije, omogući provedba programa strojarsko-računalni tehničar.

S obzirom na do sad vođene zajedničke razgovore, molimo Vas da razmotrite ovaj prijedlog te nas izvijestite o daljnjim aktivnostima vezanim uz početak rada srednje škole u Umagu.

S poštovanjem,

Gradonačelnik
Vili Bassanese



Dostaviti:

1. Naslovniku
2. Pismohrana

GRAD UMAG



CITTÀ DI UMAGO

Elaborat osnivanja Srednje škole Umag



U m a g, 2022.

Sadržaj

Uvodna razmatranja	3
Obrazovni programi te izvođenje nastave u kontekstu osnivanja i djelovanja srednje škole u Umagu .	3
Izgradnja srednje škole u Umagu – od projekta do realizacije	9
Grad Umag-Umago: geografska, gospodarska i demografska obilježja	13
Demografska i gospodarska kretanja na području Grada Umaga i njihov utjecaj na obrazovni sustav	15
Povijesni prikaz obrazovne politike na Bujštini	15
Obrazovni sustav na području Grada Umaga-Umago	16
Srednjoškolska populacija	18
Problematika prijevoza učenika srednjih škola	18
Podaci o broju učenika s prebivalištem u Gradu Umagu te upisanim obrazovnim programima u školskoj godini 2022./2023.	20
Osvrt na politiku strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj	29
Mreža škola Istarske županije	31
Zaključak	33

Uvodna razmatranja

Grad Umag-Umago svojim gospodarskim, društvenim i prostornim razvojem u samom je vrhu Republike Hrvatske te Istarske županije. Gospodarski rast usko je povezan s turizmom, ali i drugim komplementarnim privrednim granama: uslužnim djelatnostima, trgovinom, bankarskim uslugama i dakako poljoprivredom. Gospodarski razvoj i promišljanja za budućnost utječu i na prostorni razvoj grada, stoga su izrađeni prostorno-planski dokumenti koji će dati dodatni zamah investicijama na širem gradskom području. Time će se stvoriti potreba za dodatnom radnom snagom različitih profila. Jedna od temeljnih zadaća jedinica lokalne samouprave jest skrb o obrazovanju, društvenom i ekonomskom blagostanju stanovništva, stoga je izgradnja srednje škole u Umagu bila kategorički imperativ. Naime, zamisao o srednjoj školi u Umagu stara je gotovo dva desetljeća, a bila je rezultat promišljanja lokalne samouprave i gospodarskih subjekata. U ovoj studiji prikazan je razvojni tijek Bujštine kao šire geografske i političko-administrativne cjeline s naglaskom na Grad Umag kao najrazvijenije i demografski najveće jedinice lokalne samouprave s ciljem da osnivaču srednjih škola – Istarskoj županiji daje sve relevantne i dragocjene podatke u vezi s osnivanjem srednje škole.

Obrazovni programi te izvođenje nastave u kontekstu osnivanja i djelovanja srednje škole u Umagu

Razvoj grada Umag uvelike utječe i na potrebe za novim obrazovnim profilima, a zajednica će imati veliku korist ako će se pri tome primarno zapošljavati domicilno stanovništvo. Okosnicu razvoja grada i dalje predstavljaju velika ulaganja u turistički sektor s naglaskom na podizanje kvalitete usluga. Industrijski pogoni koji su u prethodnim desetljećima bili locirani u priobalnom pojasu ili unutar gradskog područja sele se u zaleđe u postojeću industrijsku zonu koja se za takve potrebe površinski te infrastrukturno povećava. Sve navedeno govori u prilog činjenici da je potrebno planirati uvođenje obrazovnih programa te osigurati primjerene uvjete rada.

Opravdanost uvođenja temelji se na sljedećim činjenicama:

- 1) dostupnosti obrazovnih programa
- 2) interesu učenika za određene programe i zanimanja
- 3) potrebama gospodarstva.

Kada je riječ o dostupnosti obrazovnih programa, 51% učenika s područja Grada Umaga upisalo četverogodišnje i petogodišnje strukovne (i dijelom) umjetničke programe, 36% gimnazijske programe, a samo 13% trogodišnje strukovne programe. U dijelu četverogodišnjih strukovnih programa najviše se učenika opredijelilo za program/zanimanje hotelijersko-turistički tehničar (32%), slijedi program/zanimanje tehničar za računalstvo (22%). Što se tiče gimnazijskih programa, 62% učenika s područja Grada Umaga upisalo je opću gimnaziju, a 27% jezičnu gimnaziju. U segmentu trogodišnjeg strukovnog obrazovanja najviše učenika upisalo je program/zanimanje automehatroničar (32%) i program/zanimanje instalater kućnih instalacija 28%.

Struktura upisa u izravnoj je vezi s dostupnim programima u srednjim školama sa sjedištem u Bujama i Poreču.

U kontekstu osnivanja srednje škole u Umagu predlaže se ustrojavanje sjedećih obrazovnih programa:

- **prirodoslovno-matematička gimnazija**
- **strojarski računalni tehničar u četverogodišnjem trajanju**

Trenutna dostupnost obrazovnih programa u Istarskoj županiji i broj upisanih učenika prikazana je u sljedećim tablicama:

STOJARSTVO, BRODOGRADNJA I METALURGIJA U ISTARSKOJ ŽUPANIJ	BROJ USTANOVA KOJE PROVODE PROGRAM	BROJ UČENIKA	POSTOTAK
STROJARSKI RAČUNALNI TEHNIČAR (četverogodišnji program)	1	91	78,44%
CNC OPERATER/OPERATERKA (trogodišnji program)	2	25	21,55%
UKUPNO:	3	116	100%

ELEKTROTEHNIKA I RAČUNALSTVO ČETVEROGODIŠNJI PROGRAMI U ISTARSKOJ ŽUPANIJ	BROJ USTANOVA KOJE PROVODE PROGRAM	BROJ UČENIKA	POSTOTAK
TEHNIČAR ZA ELEKTRIČNE STROJEVE S PRIMIJEJENIM RAČUNALSTVOM	1	70	13,18%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	2	103	19,39%
TEHNIČAR ZA MEHATRONIKU	1	88	16,57%
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO	4	270	50,84%
UKUPNO:	8	531	100%

(Izvor: školski e-rudnik: podaci za školsku godinu 2022./2023.)

USTANOVE I GIMNAZIJSKI PROGRAMI U ISTARSKOJ ŽUPANIJ U ŠK. GOD. 2022./24.	
NAZIV SREDNJE ŠKOLE I SJEDIŠTE	BROJ UČENIKA
Srednja škola "Vladimir Gortan" Buje	
opća gimnazija	87
Talijanska srednja škola "Leonardo da Vinci" Buje	
opća gimnazija	28
prirodoslovno-matematička gimnazija	9
Srednja škola Buzet	
opća gimnazija	64
Srednja škola Mate Blažine Labin	
opća gimnazija	113
jezična gimnazija	41
Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile Pazin	
opća gimnazija	239
jezična gimnazija	49
Pazinski kolegij-klasična gimnazija	
jezična gimnazija	90
klasična gimnazija	76
Srednja škola Mate Balote Poreč	
opća gimnazija	102
jezična gimnazija	103
Gimnazija Pula	
opća gimnazija	496

prirodoslovno-matematička gimnazija	99
jezična gimnazija	102
Talijanska srednja škola "Dante Alighieri" Pula	
opća gimnazija	49
jezična gimnazija	29
prirodoslovna gimnazija	6
Talijanska srednja škola Rovinj	
opća gimnazija	29
Srednja škola Zvane Črnje Rovinj	
opća gimnazija	77
prirodoslovno-matematička gimnazija	89
SVEUKUPNO:	1.977

(Izvor: školski e-rudnik: podaci za školsku godinu 2022./2023.)

Interes za upis određenog programa podređen i planovima učenika za nastavak školovanja na visokim učilištima, pri čemu učenici biraju školu koja će ih najbolje pripremiti za polaganje državne mature. Također, ishod upisa u srednje škole određen je uspjehom u osnovnoj školi tako da se u praksi dešava da učenici s boljim uspjehom upisuju u gimnazijske programe i četverogodišnje programe, dok učenici slabijeg uspjeha biraju trogodišnje programe. Također, nemalu ulogu u odabiru srednje škole igra činjenica što se na razini osnovnih škola u Republici Hrvatskoj ne provodi sustavno savjetovanje i testiranje učenika povezano s profesionalnom orijentacijom. Nacionalni ispiti trebali bi promijeniti tu sliku. Nacionalni ispiti su standardizirani vanjski ispiti kojima je cilj utvrditi postignuća učenika u temeljnim znanjima i kompetencijama u ključnim dijelovima obrazovnih ciklusa. Temeljnim se znanjima i kompetencijama smatraju materinski jezik ili jezik na kojemu se učenici školuju te znanja iz matematike i prirodoslovlja. Upravo su postignuća u tim predmetnim područjima u europskim dokumentima prepoznata kao ključna za daljnje obrazovanje i djelotvorno uključivanje na tržište rada i za suočavanje sa suvremenim gospodarskim izazovima. Nacionalnim ispitima gotovo svi obrazovni sustavi na nacionalnoj razini sustavno prate postignuća u ključnim navedenim područjima kako bi se na svim obrazovnim razinama, od razine škola do razine obrazovne politike, poduzele mjere koje će osigurati da postignuća budu na zadovoljavajućoj razini u skladu s mogućnostima svakoga učenika.

Sljedeći čimbenik koji izravno utječe na odabir programa, a uvijek je povezan s dostupnosti jest i spremnost roditelja i samih učenika da s navršениh 14 godina odu na školovanje izvan mjesta stanovanja i borave u učeničkim domovima koje uz to moraju i plaćati.

Potrebe lokalnog gospodarstva također nisu zanemarive. Već spomenuta izgradnja nove industrijske zone neminovno će povećati potražnju za kadrovima koji mogu upravljati složenim tehnološkim procesima. U tom pogledu, poslodavcima su posebno važne stečene kompetencije. Blizina granice sa susjednom Slovenijom i Italijom vezana je i uz prekograničnu migraciju radnika na dnevnoj bazi, s time da su upravo tražena zanimanja s tehničkim kompetencijama. Navedene dnevne migracije posebno su zamjetne upravo u sektoru industrije i proizvodnih djelatnosti.

PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA

Program prirodoslovno-matematičke gimnazije sadrži veći fond sati matematike, fizike i informatike tijekom sve četiri godine obrazovanja, a učenicima se pruža mogućnost izbora proširenog programa matematike i informatike umjesto drugog stranog jezika. Učenici prirodoslovno-matematičke gimnazije mogu umjesto drugog stranog jezika birati pojačani program matematike, odnosno informatike. Dakle radi se o programu koji pruža razmjerno dobre preduvjete za upis sveučilišnih zahtjevnijih sveučilišnih studija.

Uvođenjem programa prirodoslovno-matematičke gimnazije u srednjoj školi u Umagu kao trećoj srednjoj školi s hrvatskim nastavnim jezikom učinila bi ovaj program dostupnijim ne samo za učenike s područja Grada Umaga, već i za učenike s područja sjeverozapadne Istre, odnosno susjednih općina.

U odnosu na prirodoslovno-matematičku gimnaziju, obrazovni program prirodoslovne gimnazije temelji se na razmjernoj zastupljenosti matematike, kemije, fizike i biologije s posebnim naglaskom na laboratorijske vježbe. U okviru izbornog dijela programa učenici se mogu odlučiti za učenje drugog stranog jezika ili osnova ekologije.

STROJARSKI RAČUNALNI TEHNIČAR U ČETVEROGODIŠNJEM TRAJANJU

Strojarski računalni tehničar stječe znanja i vještine iz raznih područja strojarstva: tehnoloških procesa, strojarske energetike, konstruiranja i dizajniranja strojnih elemenata i sklopova kao i tehnologije obrade materijala. Učenici se osposobljavaju za samostalno crtanje i konstruiranje koristeći razne softverske alate koji se susreću i u proizvodnim uvjetima. Razlika između nekadašnjih strojarskih tehničara i ovog zanimanja jest u tome što se učenici koriste računalom kao osnovnim alatom za cijeli niz nastavnih predmeta, a poseban naglasak je na CAD/CAM tehnologijama i korištenju softvera za tehničko crtanje odnosno konstruiranje (AUTOCad, CATIA, Solid Edge).

Učenici se obrazuju za programiranje i rad na CNC strojevima (tokarilice i glodalice) što omogućuje stjecanje kompetencija traženih u svim segmentima moderne tehnike.

Pri upoznavanju i korištenju CAM tehnologija učenici se služe softverima: SINUMERIC, FANUC, ESPRIT i CATIA. Uz navedeno, učenici se obrazuju za širok dijapazon tehničkih kompetencija uključujući i upoznavanje s osnovama robotike i manipulatora.

Zapošljavanje i nastavak obrazovanja

Računalni tehničar za strojarstvo osposobljava se za upravljanje širokim spektrom strojarskih sustava koji su potrebni u svakodnevnoj industriji. Poseban naglasak je na novim tehnologijama koje se baziraju na obnovljivim izvorima energije, energetske učinkovitosti, hidrauličnim i pneumatskim sustavima za upravljanje odnosno automatizaciji postrojenja. Učenici stječu kompetencije kojima mogu konkurirati na tržištu rada te bitna znanja za nastavak studiranja na tehničkim fakultetima.

Računalni tehničar za strojarstvo pokriva sve aspekte strojarske struke te se nakon završetka školovanja učenici s lakoćom mogu opredijeliti za nastavak školovanja u specijaliziranim granama tehnike: strojarska energetika (klimatizacija, dizalice topline, motori s unutarnjim izgaranjem, alternativni izvori energije itd.), konstruiranje (projektiranje strojeva, uređaja, alata, hidrauličnih i pneumatskih postrojenja) i tehnologija (obrada i montaža, tehnološki postupci, tehnički materijali, toplinska obrada i slično.)

Opis zanimanja

Strojarski računalni tehničar se bavi poslovima povezanim s konstruiranjem, gradnjom, uporabom i održavanjem alata, strojeva i postrojenja. Mogu raditi u odjelima konstrukcije elemenata i sklopova, na pripremi i vođenju proizvodnje te u kontroli, rukovanju i održavanju strojeva u proizvodnim pogonima. Strojarski računalni tehničar skicira i proračunava različite elemente strojeva (npr. elemente za spajanje i rastavljanje, osovine, ležajeve, opruge, zupčanike itd.) i to na način da prvo izrađuje skicu nekog elementa stroja i njegove funkcije, potom proračunava dimenzije "kritičnih presjeka", a zatim i druge dimenzije te određuju konačan oblik elementa i njegova uklapanja u sklop. Uz navedeno, oni trebaju odabrati materijale za izradbu elemenata strojeva i to na temelju funkcionalnih i tehničko-tehnoloških zahtjeva i na temelju proračuna statičkih opterećenja te definirati početne dimenzije izabranog materijala potrebnog za izradbu elemenata. Pri tomu se služi priručnicima s podacima o tehničkim materijalima i njihovoj obradbi te normama za elemente strojeva. Za sve izračune, skiciranja

pa i simuliranja rada stroja, strojarski računalni tehničar se služi računalom i odgovarajućim programskim paketima. U pripremi proizvodnje strojarski računalni tehničar se služi proizvodno-tehnološkim uputama za planiranje proizvodnje i izradbu tehničko-tehnološke dokumentacije. Planira materijale, odabire alate i strojeve, režime rada, kapacitete strojeva, utvrđuje načine obradbe, redoslijed postupaka, normative materijala i vremena izradbe i metode kontrole. Temeljem konstrukcijskih zahtjeva propisuje kvalitetu i preciznost koju treba postići obradbom. Provjeru kvalitete i funkcije gotovog proizvoda, stroja ili elementa stroja, strojarski računalni tehničar temelji na postupcima kontrole (duljine površine, obujma, mase, sile, tlaka, brzine vrtnje, snage, prijenosnih omjera i sl.) u odnosu na propisane norme. Strojarski računalni tehničar osposobljen je i za upravljanje numerički upravljanim alatnim strojevima i za izradbu upravljačkih programa za te strojeve različitim postupcima.

Moduli za izbor nakon drugog razreda: dizajniranje proizvoda pomoću računala, tokarenje i glodanje CAD/CAM tehnologijama, obnovljivi izvori energije, roboti i manipulatori, nekonvencionalni postupci obrade.

Perspektive u zanimanju, nastavak obrazovanja, karijera

Nakon završene strukovne, tehničke škole četverogodišnjeg trajanja i izrađenog i obranjenog završnog rada, stječe se kvalifikacija koja omogućuje zaposlenje kao tehnolog u pripremi rada, tehnolog održavanja, tehnički crtač, programer NUAS-a, konstruktor alata i naprava, tehnolog kontrole (održavanja kvalitete).

Posebnost ovog zanimanja jest potreba stalnog usavršavanja zbog izrazito dinamičnog razvoja i promjena u tehnici.

Nakon položene državne mature moguće je napredovanje školovanjem na višoj razini na fakultetima strojarstva, brodogradnje, drugim tehničkim fakultetima i stručnim studijima ili fakultetima prirodnih znanosti, u skladu s važećim odlukama visokoškolskih ustanova te cjeloživotnim učenjem.

ZAJEDNIČKI OPĆEOBRAZOVNI DIO

Naziv				Broj	sati				Ukupni
predmeta	1.razred		2.razred		3.razred		4.razred		broj
	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	sati
Hrvatski jezik	3	105	3	105	3	105	3	96	411
Strani jezik	2	70	2	70	2	70	2	64	274
Povijest	2	70	2	70	-	-	-	-	140
Vjeronauk/etika	1	35	1	35	1	35	1	32	137
Geografija	2	70	1	35	-	-	-	-	105
Politika i gospodarstvo	-	-	-	-	-	-	2	64	64
Tjelesna i zdravstvena kultura	2	70	2	70	2	70	2	64	274

Matematika	4	140	4	140	4	140	4	128	548
Fizika	2	70	2	70	2	70	-	-	210
Računalstvo	2	70	2	70	-	-	-	-	140
Kemija	2	70	-	-	-	-	-	-	70
Ukupno A)	22	770	19	665	14	490	14	448	2373

POSEBNI STRUČNI DIO

B. 1. STRUKOVNO-TEORIJSKI PREDMETI

OBVEZNI STRUKOVNI PREDMETI	Broj sati							
	1.razred		2.razred		3.razred		4.razred	
	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje
Tehničko crtanje	3	105	2	70	-	-	-	-
Elementi strojeva	-	-	3	105	-	-	-	-
Tehnička mehanika	2	70	2	70	-	-	-	-
Tehnički materijali	2	70	1	35	-	-	-	-
Strojarske tehnologije	3	105	5	175	-	-	-	-
Kontrola i osiguranje kvalitete	-	-	-	-	-	-	1	32
Strojarske konstrukcije	-	-	-	-	2	70	3	96
Alati i naprave	-	-	-	-	2	70	2	64
Pneumatika i hidraulika	-	-	-	-	2	70	2	64
Elektrotehnika	-	-	-	-	2	70	-	-
Termodinamika	-	-	-	-	2	70	1	32
CNC tehnologije	-	-	-	-	2	70	3	96
Industrijska automatizacija	-	-	-	-	2	70	2	64
UKUPNO	10	350	13	455	14	490	14	448

IZBORNI STRUKOVNI PREDMETI	Broj sati							
	1.razred		2.razred		3.razred		4.razred	
	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje
Dizajniranje proizvoda pomoću računala	-	-	-	-	2	70	-	-

Tokarenje CAD/CAM tehnologijom	-	-	-	-	2	70	-	-
Glodanje CAD/CAM tehnologijom	-	-	-	-	-	-	2	64
Nekonvencionalni postupci obrade	-	-	-	-	-	-	1	32
Roboti i manipulatori	-	-	-	-	-	-	2	64
Obnovljivi izvori energije	-	-	-	-	2	70	1	32
UKUPNO SATI IZBORNIH I STRUKOVNIH PREDMETA	0	0	0	0	4	140	4	128
UKUPNO SATI STRUKOVNO-TEORIJSKI PREDMETI	10	350	13	455	18	630	18	576

B 2. PRAKTIČNA NASTAVA

PRAKTIČNA NASTAVA	Broj sati							
	1.razred		2.razred		3.razred		4.razred	
	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje
		0		0		0		0
Ukupno sati B2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno sati B1 + B2	10	350	13	455	18	630	18	576
SVEUKUPNO SATI A + B	32	1120	32	1120	32	1120	32	1024

Izgradnja srednje škole u Umagu – od projekta do realizacije

Urbanističkim planom uređenja „Komunela-Centralni sadržaji“ utvrđene su smjernice za smještaj građevina javne, društvene, stambene i svih drugih namjena i sadržaja koji služe zadovoljavanju potreba stanovnika za odgovarajućim standardom života. Planom su utvrđene osnove uvjeta korištenja, uređenja i zaštite prostora na području umaške gradske četvrti Komunela.

Zona predviđena navedenim planom za izgradnju srednje škole prostor je bivše vojarne.

Radi provedbe projekta izgradnje srednje škole Gradonačelnik grada Umaga, Vili Bassanese i Župan Istarske županije Valter Flego, dana 26. ožujka 2014. godine potpisali su pismo namjere. Grad Umag-Umago ispunio je sve preuzete obveze, posebno:

- izradio i usvojio UPU "Komunela-Centralni sadržaji", kojim je utvrđena zona za građenje srednje škole,
- riješio imovinsko-pravne poslove,
- financirao izradu geodetskog projekta ,
- na temelju projektnog zadatka financirao izradu projektne dokumentacije (idejnog projekta),
- financirao izradu glavnog i izvedbenog projekta s potrebnim troškovnicima,
- osigurao ostalu dokumentaciju koja je potrebna za ishođenje građevinske dozvole,
- uredio te izgradio potrebnu infrastrukturu,
- financirao izgradnju.

Grad Umag-Umago je 11. travnja 2017. godine predstavio projekt izgradnje srednje škole u Umagu. Glavni projektant je Emil Ivančić. dipl. ing. arh. (AG STUDIO d.o.o.). Ukupni izdaci za izgradnju srednje škole iznosili su 30 milijuna kuna. Uporabna dozvola KLASA: UP/I-361-05/21-01/000053; URBROJ: 2163-9-06/18-22-0009 izdana je 25. veljače 2022. godine. Objekt srednje škole sagrađen je na k.č br. 1309/9 K.o. Umag (Savudrijska ulica 14). sveukupne površine 12.010,00 m². Sveukupno građevinska bruto površina zgrade (P+2) iznosi 3.169,37 m².

Objekt srednje škole ima 9 učionica, 6 praktikuma,



9 kabineta multimedijску dvoranu, knjižnicu te ostale prateće prostorije.

(DETALJI INTERIJERA)



(VIZURA OBJEKTA PO ZAVRŠETKU IZGRADNJE)



(VIZURA PREMA SREDIŠTU GRADA)

Projektnim zadatkom utvrđena je izgradnja srednje škole optimalne veličine do 12 razrednih odjela, odnosno do 250 učenika, kao prva etapa. U građevini srednje škole predviđeni su prostori s učionicama i kabinetima za izvođenje zajedničkog dijela nastave, specijalizirane učionice za strukovno obrazovanje, knjižnicu, multimedijalnu učionicu, prostore za upravu škole (ured ravnatelja, računovodstvo, tajništvo, kabineti – uredi stručnih suradnika, zbornicu, arhiva, gospodarske prostore s kotlovnicom te ostale pomoćne prostore.

Funkcionalnom organizacijom prostora omogućena je buduća dogradnja - srednje škole sljedećih sadržaja:

- specijaliziranih učionica i radionica za strukovnu nastavu,
- izgradnju školske sportske dvorane s pratećim prostorijama.

Kao alternativno i privremeno rješenje moguće je korištenje sportske dvorane i terena sportskog kompleksa "Stella Maris" koji je udaljen od škole 500 metara. S obzirom da je sadašnjim programom za srednje škole nastava tjelesne i zdravstvene kulture zastupljena sa 70 sati godišnje, odnosno 2 sata tjedno, rasporedom sati moguće je optimizirati nastavu i time omogućiti korištenje dvorane i terena kompleksa "Stella Maris".

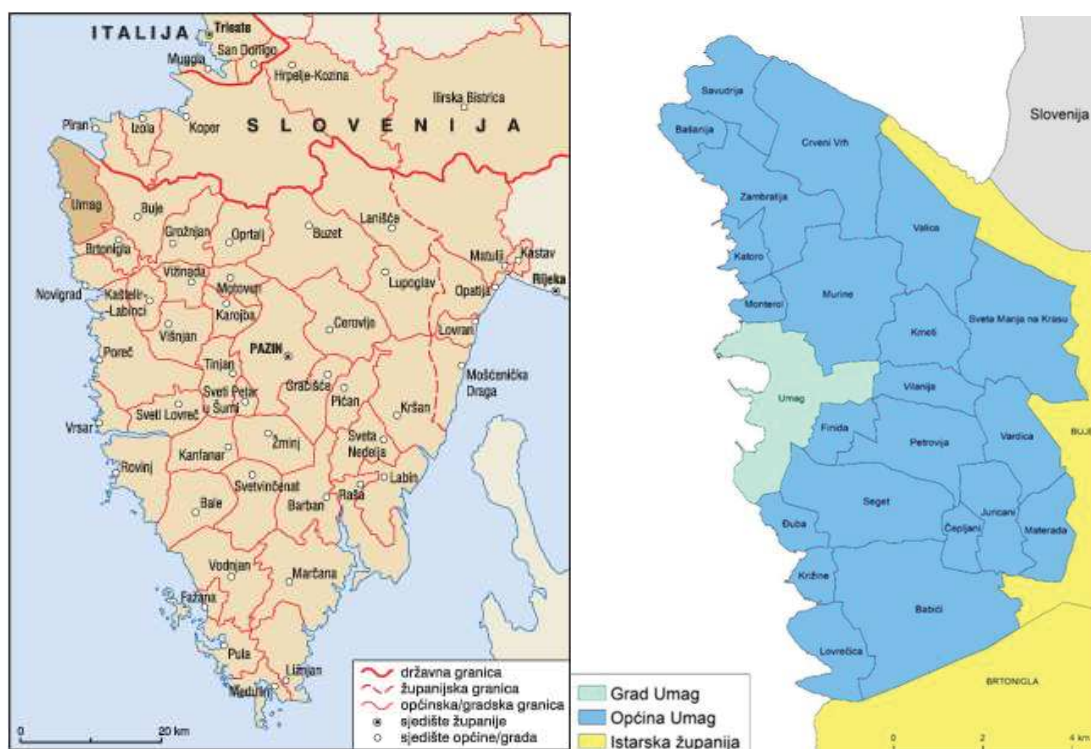
Izgradnja vanjskih igrališta realizirat će se kroz zasebni projekt izgradnje.



(LOKACIJA SREDNJE ŠKOLE)

Grad Umag-Umago: geografska, gospodarska i demografska obilježja

Grad Umag-Umago najzapadnija je jedinica lokalne samouprave u Istarskoj županiji. Područje obilježuje plodna crvenica koja je pogodna za intenzivnu poljoprivredu, dok su u priobalju su smješteni turistički sadržaji. Područje Grada Umaga-Umago obuhvaća 23 naselja. Status grada stekao je 1997. godine. Umag kao urbani centar sjedište je administrativnih, obrazovnih i kulturnih ustanova. Gospodarstvo se primarno temelji na turizmu kao najrazvijenijem sektoru, poljoprivredi, uslužnim djelatnostima, trgovini te industriji. Zbog intenzivnih gospodarskih aktivnosti, na područje grada doseljava se velik broj stanovništva iz drugih krajeva Hrvatske te inozemstva. Osim javnih investicija koje su povezane s izgradnjom komunalne infrastrukture, objekata javne i društvene namjene, zamjetne su velike investicije u području stanogradnje kroz program poticane stanogradnje (do sada je izgrađeno 4 objekata). Također, u privatnom sektoru ističu se investicije u stanogradnji i turizmu. Radi razvoja proizvodnih djelatnosti, Grad Umag je pokrenuo val investicija u izgradnju i opremanje industrijske zone Ungarija.



Položaj Grada Umaga i naselja

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, na području Grada Umaga živi 12.699 stanovnika. U donjoj tablici prikazani su usporedni podaci o broju stanovnika na području Bujštine na temelju popisa stanovništva iz 2001., 2011. i 2021. godine:

B U J Š T I N A	
BROJ STANOVNIKA PREMA POPISU IZ 2001., 2011. i 2021. GODINE	
(Izvor: Državni zavod za statistiku – www.dsz.hr)	

GRAD	2001.	2011.	2021.
BUJE	5.340	5.127	4.441
NOVIGRAD	4.002	4.328	3.889
UMAG	12.901	13.594	12.699
OPĆINA	2001.	2011.	2021.
BRTONIGLA	1.579	1.607	1.523
GROŽNJAN	785	733	656
OPRTALJ	981	862	748
BUJŠTINA UKUPNO:	25.588	26.251	23.956

U sljedećoj tablici prikazan je broj naselja u pojedinoj jedinici lokalne samouprave:

BUJŠTINA: broj naselja	
Grad Buje	20 naselja
Grad Novigrad	5 naselja
Grad Umag	23 naselja
Općina Brtonigla	5 naselja
Općina Grožnjan	10 naselja
Općina Oprtalj	16 naselja

Iako je iz gore navedenih statističkih podataka zamjetan pad broja žitelja, drugi pokazatelji, prvenstveno oni koji se odnose na potrošnju, stanogradnju te potrebe gospodarskih subjekata za radnom snagom ukazuju da se broj stanovništva povećava kroz doseljavanje. Također jedan od pokazatelja doseljavanja i povećanja stanovništva je broj novorođene djece koji je prikazan u sljedećoj tablici:

GODINA	Broj novorođene djece
2022.	80
2021.	113
2020.	127
2019.	140
2018.	106
2017.	124
2016.	125
2015.	135
2014.	125
UKUPNO:	1.075

Demografska i gospodarska kretanja na području Grada Umaga i njihov utjecaj na obrazovni sustav

Grad Umag na temelju prvih rezultata posljednjeg popisa stanovništva broji 12.699 stanovnika. Ovome broju valja pridodati još i one osobe koje nemaju prebivalište na području grada, a borave kao sezonski radnici, odnosno osobe na privremenom radu. Njihov broj fluktuirao, međutim određene procjene ukazuju da je riječ o najmanje 1.000 - 1.500 osoba.

Godišnje na području Grada Umaga se prosječno rađa 150 djece. Pozitivan trend bilježi se od 2005. godine. Rezultat povećanog nataliteta očituje se i djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja. Umaški dječji vrtići skrbe o više od 600 djece, a osnovne škole pohađa preko 1.000 učenika.

Za financiranje programa javnih potreba u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnog školstva Grad Umag godišnje izdvaja 50.000.000,00 kuna.

Okosnica umaškog gospodarstva je dakako turizam i s njime povezane djelatnosti: trgovina, uslužne djelatnosti, a neizravno i poljoprivreda i ribarstvo. Učešće industrije također nije zanemarivo. U tom kontekstu valja spomenuti kemijsku industriju te proizvodnju ambalaže (Hempel, Sipro, Aluflexpack). Malo i srednje poduzetništvo te obrtništvo imaju veliki udio u gospodarstvu Umaga, a u tom segmentu poseban značaj zauzima obrtništvo. Radi se o heterogenom i dinamičnom sektoru u kojem pored već navedenog i najzastupljenijeg turizma i ugostiteljstva, prevladavaju uslužni obrti, manji proizvodni obrti, te obrti povezani s građevinarstvom.

Govoreći o povezanosti sektora obrazovanja s gospodarstvom, malo i srednje poduzetništvo te obrtništvo danas apsorbiraju veći dio učenika koji su završili strukovne obrazovne programe.

Veza obrazovnog sustava s gospodarstvom definirana je i Zakonom o strukovnom obrazovanju („Narodne novine“ broj 30/09., 24/10., 22/13., 25/18., 69/22.). Stjecanje znanja, vještina i sposobnosti provodi se praktičnom nastavom i vježbama koje se izvode u ustanovi za strukovno obrazovanje i/ili poslodavca.

Gospodarski razvoj odražava se nepobitno i na prostorno uređenje grada. Veliki investicijski projekti potakli su izradu niza prostorno-planskih dokumenata koji će u konačnici rezultirati otvaranjem novih radnih mjesta pa je stoga i umjesno govoriti o planiranju uvođenja novih obrazovnih programa za deficitarna zanimanja, odnosno zanimanja koja će odgovarati potrebama gospodarskih subjekata. Konkretna suradnja bujskih srednjih škola koje pretežito pohađaju učenici iz Umaga s lokalnim gospodarstvom već se ostvaruje upravo kroz izvođenje praktične nastave. Rezultat takve suradnje očituje se kroz stjecanje kompetencija i kvalifikacija koje su adekvatne potrebama lokalnih tvrtki, dajući mogućnost mladim osobama da se po svršetku obrazovanja i zaposle.

Činjenica jest da se turistički sektor pretežito temelji na sezonskom zapošljavanju te mobilnosti radne snage. Drugim riječima, radnici niže kvalifikacije dolaze iz pasivnih krajeva i često zbog složenih socijalnih prilika ostaju na području Grada Umaga, ali zbog niskih primanja primorani su zatražiti pomoć grada.

U daljnjem promišljanju razvoja Grada Umaga prioritet svakako ima i obrazovanje. Trenutno se pri Pučkom otvorenom učilištu „Ante Babić“ provode programi strukovnog osposobljavanja i usavršavanja te razni oblici formalnog i neformalnog učenja koji su konkretan odgovor na trenutna kretanja na tržištu rada. Povećanjem zaposlenosti pritisak na socijalne programe se smanjuje, stoga je financijske resurse za takve namjene moguće usmjeriti na razvojne programe, a to je dugoročni cilj svake zajednice pa tako i Grada Umaga, stoga je u kontekstu osnivanja srednje škole u Umagu smotreno razmatrati i potrebu ustrojavanja primjerenih obrazovnih programa.

Povijesni prikaz obrazovne politike na Bujštini

Društveni i gospodarski razvoj Bujštine kroz minula desetljeća bio je usmjeren ka stvaranju jedinstvenog administrativnog središta, što je pored ostalog uključivalo i kreiranje jedinstvenog srednjoškolskog centra. Naime, sve srednje škole koje su pokrivale potrebe tog područja imale su sjedište u Bujama, tim više što je i obrazovni sustav diktirao takav ustroj.

Školstvo na Bujštini dobilo je većeg zamaha tek po svršetku Drugog svjetskog rata, iako početci sežu još u XIX. stoljeće kada je austro-ugarska administracija uvela obvezno osnovnoškolsko obrazovanje na cjelokupnom području carevine pa tako i u Istri. Grade se osnovne škole, s hrvatskim i talijanskim nastavnim jezikom. Ustanove više razine obrazovanja nisu postojale, stoga su brojni naraštaji svoje školovanje nastavljali u Kopru. Pri tome valja spomenuti da je Bujština kroz povijest uvijek gravitirala Kopru, a kasnije i Trstu, posebno kada je riječ o gospodarskim vezama; trgovina prvenstveno poljoprivrednih proizvoda odvijala se upravo na tim relacijama. Takvo je stanje trajalo jednim dijelom i u poratnom razdoblju s obzirom da je Bujština do 1954. godine bila u sastavu B zone Slobodnog teritorija Trsta. Međutim, u tom razdoblju ustrojen je Kotar Buje. Istovremeno veći dio urbanog stanovništva talijanske nacionalnosti napušta područje, a nove vlasti, kako bi oživjele gospodarstvo i osigurale djelovanje javnih službi, pokreću niz projekata koje uvjetuju i doseljavanja osoba određenih stručnih profila, među njima i nastavnog osoblja. U tim je godinama započeta izgradnja gimnazije u Bujama, reprezentativne zgrade koja svojom arhitekturom i položajem i danas dominira krajolikom. Za potrebe učenika iz udaljenijih mjesta osnovan je i učenički dom koji je krajem šezdesetih godina zatvoren. Nastava se odvijala isključivo na hrvatskom nastavnom jeziku (gimnazija na talijanskom jeziku i dalje je djelovala u Kopru). Početkom sedamdesetih godina u Bujama je ustrojena i srednja škola s talijanskim nastavnim jezikom. Paralelno s time, projektirana je dogradnja školske zgrade. U međuvremenu potrebe za novim prostorima su narasle, što u prvom redu valja zahvaliti dinamičnom gospodarskom i demografskom razvoju Bujštine. Stanovništvo je rapidno raslo kao posljedica migracijskih kretanja, doseljavanja nove radne snage zaposlene u turizmu i tada rastućoj industriji: Istraturist Umag, tvornice cementa u Umagu, Sipro Umag, Istra-auto Umag, Elegant Umag, PIK Umag, Bifix Buje, Ferroplast Buje, Digitron Buje, tvornica trikotaže u Novigradu i dr. Sredinom sedamdesetih završena je dogradnja škole s novom sportskom dvoranom, učionicama za kabinetsku nastavu, učionicama za talijansku srednju školu te praktikumima za strojarstvo i elektrotehniku.

Uvođenjem programa usmjerenog obrazovanja ukinuta je gimnazija, a uvode se programi koji su odgovarali tadašnjim potrebama gospodarstva: ekonomija, turizam i ugostiteljstvo, elektrotehnika, strojarstvo, prerada drva, obrada tekstila i sl. Nastava se izvodila u jednoj smjeni, a organizacijski je škola djelovala kao srednjoškolski centar podijeljen na „OOUR s hrvatskim nastavnim jezikom“ te „OOUR s talijanskim nastavnim jezikom“. Razvojem prometne mreže i cestovnog prometa uspostavljen je autobusni prijevoz učenika u Buje. Sedamdesete godine donijele su još jednu značajnu promjenu: ukinute su općine Umag i Novigrad te je stvorena je nova općina Buje. Umag, iako najveće gradsko naselje svedeno je na mjesnu zajednicu.

Devedesete su godine minulog stoljeća donijele značajne promjene u teritorijalnom ustroju Općine Buje. Stvorene su nove jedinice lokalne samouprave: gradovi Buje, Novigrad i Umag te općine Brtonigla, Grožnjan i Oprtalj. Demokratske promjene i tržišno gospodarstvo potakli su i nove gospodarske tokove koji su i ranije bili usmjereni ka hotelijersko-turističkoj djelatnosti. Potonja konstatacija poglavito se odnosi na Grad Umag koji se gospodarski znatno brže razvijao od ostalih centara Bujštine. Propulzivno gospodarstvo Umaga odrazilo se i kroz rast broja stanovnika. Gospodarski razvoj implicira i odgovarajuću obrazovnu infrastrukturu, odnosno obrazovne programe kojima bi se prikrivale potrebe tržišta rada. Osnivanje srednje škole u Umagu nameće se kao nužna potreba i uslijed porasta srednjoškolske populacije.

Obrazovni sustav na području Grada Umaga-Umago

Grad Umag-Umago osnivač je dviju predškolskih ustanova: „Dječjeg vrtića i jaslica Duga“, koji djeluje u matičnom i 6 područnih vrtića i Talijanskog dječjeg vrtića „Vrtuljak“ koji djeluje u matičnom i 7 područnih objekata u kojima se provodi 10-satni program. U Dječjem vrtiću i jaslicama „Duga“ ustrojeno je 24 odgojnih skupina od kojih 9 jasličkih i 15 vrtićkih skupina. U Talijanskom dječjem vrtiću „Vrtuljak“ ustrojeno je ukupno 17 odgojnih skupina, od kojih 6 jasličkih i 12 vrtićkih skupina. Za potrebe predškolskog odgoja u razdoblju od 2009. do 2022. godine izgrađeno je 5 novih objekata od kojih jedan centralni vrtić i 4 područna vrtića. Prikaz ukupnog broja upisane djece po pedagoškim godinama prikazan je u sljedećoj tablici:

PEDAGOŠKA GODINA	Broj upisane djece
2022./2023.	651
2021./2022.	628
2020./2021.	619
2019./2020.	635
2018./2019.	638

Jaslički i vrtićki program potpuno je besplatan za korisnike, a cilj takve mjere je uspostavljanje povoljne demografske slike.

Od 2001. godine Grad Umag-Umago preuzeo je osnivačka prava nad dvjema osnovnim školama: Osnovne škole Marije i Line i Talijanske osnovne škole „Galileo Galilei“. OŠ Marije i Line djeluje u matičnoj školi, 6 područnih škola te jednom izdvojenom odjelu, a Talijanska osnovna škola „Galileo Galilei“ djeluje u matičnoj školi i jednoj područnoj školi. Matična škola OŠ Marije i Line potpuno je energetske obnovljena. Sagrađena je jedna nova područna škola (PŠ Petrovija), dok su druge područne škole rekonstruirane. Matična škola TOŠ „Galileo Galilei“ energetske je obnovljena. Predstoje daljnja ulaganja kako u navedene objekte tako i u izgradnju nove područne škole u naselju Sv. Marija na Krasu. Matične škole imaju školske dvorane i vanjska igrališta. U školama se priprema kuhana užina i ručak za učenike u produženom boravku. U program produženog boravka uključeno je 150 učenika.

U donjoj tablici prikazan je broj učenika u osnovnim školama čiji je osnivač Grad Umag-Umago u tekućoj i prethodnim školskim godinama.

ŠKOLSKA GODINA	Broj učenika
2022./2023.	1.041
2021./2022.	1.057
2020./2021.	1.039
2019./2020.	1.015
2018./2019.	1.016

Pučko otvoreno učilište „Ante Babić“ provodi programe obrazovanja odraslih kojima se omogućuje završetak osnovne škole, stjecanje kvalifikacije ili prekvalifikacije na srednjoškolskim programima, učenje za "drugu karijeru" kroz mnogobrojne programe osposobljavanja za uslužne, informatičke, turističko-hotelijerske i poljoprivredne poslove.

Srednjoškolska populacija

Nepostojanje srednje škole u Umagu predstavlja veliki nedostatak za lokalnu zajednicu. S obzirom da učenici moraju dnevno putovati, a neki od njih i boraviti u učeničkim domovima zbog veće udaljenosti srednjih škola ta činjenica bitno ograničava njihov društveni život, posebice bavljenje sportskim i drugim aktivnostima primjerenima njihovoj dobi. Također, korištenje prijevoza, iako je sufinanciran od strane države i dodatno sredstvima iz proračuna Grada Umaga predstavlja dodatni teret za roditelje. Uzme li se u obzir broj stanovnika na području drugih gradova u Istarskoj županiji u kojima imaju sjedište srednje škole razvidan je nepovoljni položaj Umaga koji je četvrti grad po veličini.

U sljedećoj tablici prikazani su demografski podaci i broj škola po pojedinim gradovima:

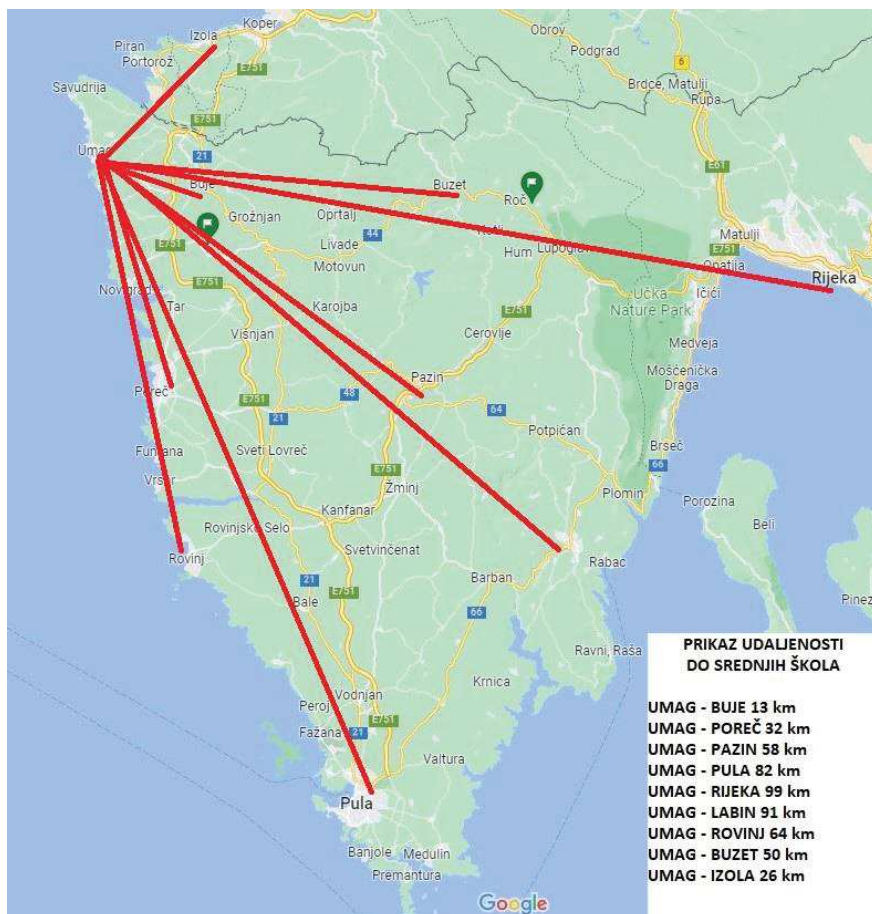
Istarska županija BROJ STANOVNIKA U GRADOVIMA PREMA POPISU IZ 2001. I 2011. GODINE (Izvor: Državni zavod za statistiku – www.dsz.hr)				
GRAD	Popis 2001.	Popis 2011.	Popis 2021.	BROJ SREDNJIH ŠKOLA (OSNIVAČ IŽ)
BUJE	5.340	5.127	4.441	3
NOVIGRAD	4.002	4.328	3.889	-
UMAG	12.901	13.594	12.699	-
BUZET	6.059	6.105	5.999	1
LABIN	12.426	11.703	10.424	1
PAZIN	9.227	8.630	8.279	1
POREČ	17.460	16.696	16.607	2
PULA	58.594	57.765	52.220	10
ROVINJ	14.234	14.367	12.968	3
VODNJAN	5.651	6.144	5.838	-

Postojeća mreža škola, iako je županijska skupština donijela prijedlog nove mreže i nije nikad izmijenjena, odraz je zatečenog stanja prije osamostaljenja Republike Hrvatske, uz napomenu da su se nekadašnji srednjoškolski centri rasformirali te su osnovane nove ustanove, kao što je to primjerice u Bujama gdje djeluju 3 obrazovne ustanove. U tom pogledu povlašteni su nekadašnji općinski centri. Sadašnje područje Grada Umaga bilo je nekada u sastavu Općine Buje, iako je sam Umag kao urbano središte imalo oduvijek veći broj stanovnika.

Problematika prijevoza učenika srednjih škola

Zbog lokacije srednjih škola cjelokupna populacija umaških srednjoškolaca primorana je putovati u susjedne gradove hrvatskog dijela Istre, a manji broj i u gradove slovenske Istre pa čak i Trsta. Riječ je o preko 400 učenika na godišnjoj razini. Pri tome valja imati na umu da su izdaci za prijevoz enormni. Primjerice, u školskoj godini 2022./23. puna mjesečna karta na relaciji Umag-Buje, kojom se koristi većina učenika iznosi 1.116,00 kuna, pri čemu se na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske sufinancira iznos od 714,00 kuna a preostali se dio sufinancira iz proračuna Grada Umaga (108,00 kuna)

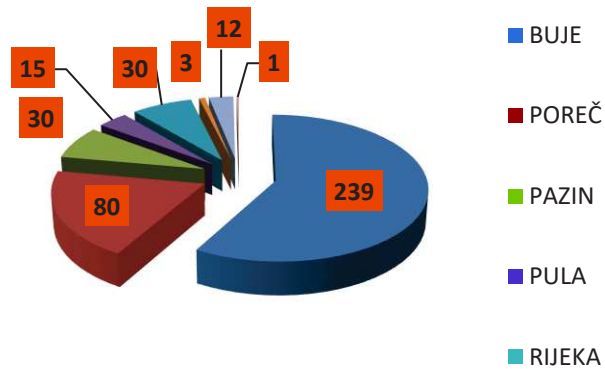
te učešća roditelja (294,00 kuna). Puna mjesečna karta za relaciju Umag-Poreč iznosi 1.584,00 kuna. Sveukupno se za prijevoz učenika srednjih škola troši oko 3.000.000,00 kuna godišnje računajući pune cijene mjesečnih voznih karata. Na sljedećoj karti prikazana je udaljenost od Umaga do sjedišta srednjih škola u Istarskoj županiji, Primorsko-goranskoj županiji i Republici Sloveniji, s napomenom da se, izuzev Labina, učenici s područja Grada Umaga školuju u svim navedenim gradovima:



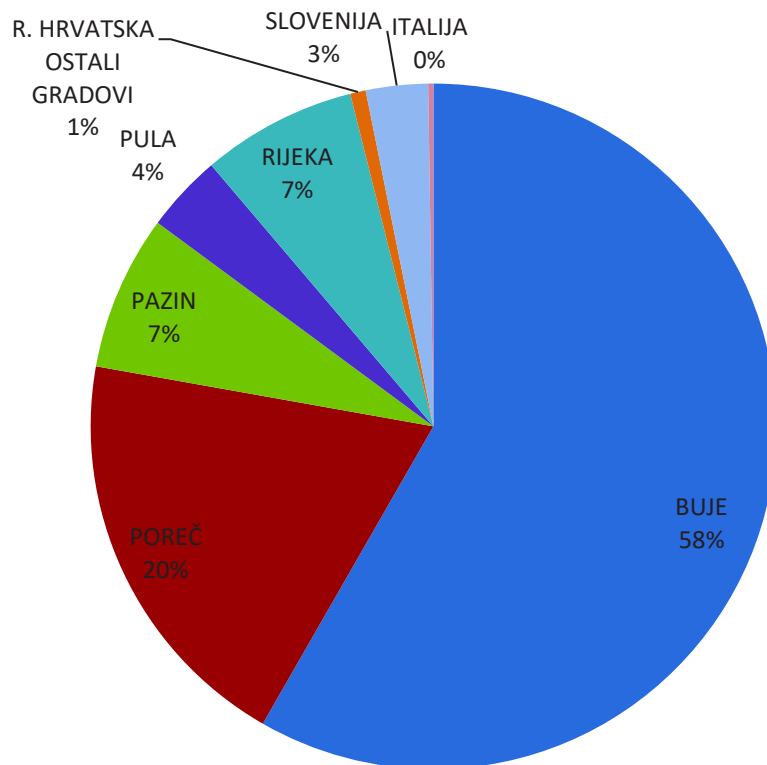
Činjenica da se svi učenici školuju izvan mjesta prebivanja, osim ekonomskog opterećenja povezanog s troškovima prijevoza, ima i svoju društvenu dimenziju s obzirom da vrijeme provedeno na putu, odnosno boravak u učeničkim domovima znatno ograničava, štoviše onemogućuje bavljenje izvannastavnim aktivnostima, primjerice sportom, ali i drugim aktivnostima primjerenim za njihovu dob. Dostupnost srednje škole u Umagu bi uvelike utjecalo na podizanje kvalitete društvenog života srednjoškolske populacije. Naime, putovanju autobusom traje približno sat vremena na relacijama za Buje (za dolazak u školu i povratak s nastave), a za Poreč dvostruko više. To su ujedno i najfrekventnije relacije. U Bujama se školuje 58% ukupne srednjoškolske populacije s područja Grada Umaga, a u Poreču 20% populacije. Taj se odnos ne mijenja tijekom godina. Usporede li se podaci o ukupnom broju učenika u srednjim školama sa sjedištem u Bujama tijekom pet školskih godina, (razdoblje od školske godine 2018./2019. do školske godine 2022./2023.), proizlazi da 45% učenika upisanih u navedenim srednjim školama dolaze s područja Grada Umaga. Podaci su još očitiji po pojedinim srednjim školama. U Srednjoj školi Vladimira Gortana 50% upisanih učenika ima prebivalište u Gradu Umagu, u Gospodarskoj školi Buje 40%. Također, u Srednjoj talijanskoj školi „Leonardo da Vinci“ 40% upisanih učenika ima prebivalište na području Grada Umaga.

U školskoj godini 2022./2023. ukupno je 410 učenika upisano u srednjoškolske programe. Njihov broj prema i postotak prema sjedištu srednjih škola prikazan je u sljedećim grafovima:

**BROJ UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA S PODRUČJA
GRADA UMAGA U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023.**



BROJ UČENIKA S PODRUČJA GRADA UMAGA



Podaci o broju učenika s prebivalištem u Gradu Umagu te upisanim obrazovnim programima u školskoj godini 2022./2023.

Na temelju prikupljenih podataka, u školskoj godini 2022./2023., kao što je već navedeno, ukupno se 410 učenika s područja Grada Umaga školuje u srednjim školama. Podaci su detaljno prikazani u sljedećim tablicama i grafovima:

PODACI O BROJU UČENIKA IZ GRADA UMAGA PREMA UPISANOM PROGRAMU
U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023. (Izvor: Školski e-rudnik i podaci srednjih škola koje je prikupio
 UO za opću upravu i društvene djelatnosti Grada Umaga)

	RAZRED					
	UČENICI IZ GRADA UMAGA					
ŠKOLA/PROGRAM	UKUPNO UČENIKA PROGRAM	1.	2.	3.	4.	UKUPNO UČENICI IZ GRADA UMAGA
SREDNJA ŠKOLA "VLADIMIR GORTAN" BUJE						
OPĆA GIMNAZIJA	85	8	10	13	9	40
HOTELIJERSKO-TURISTIČKI TEHNIČAR	116	15	11	19	19	64
UKUPNO:						104
GOSPODARSKA ŠKOLA BUJE						
PRODAVAČ	11	3		4		7
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO	80	10	11	6	7	34
KOZMETIČAR	31	3	4	4		11
FRIZER	29	3	2	4		9
INSTALATER KUĆNIH INSTALACIJA	28	4	3	4		11
AUTOMEHATRONIČAR	23	8	5	3		16
KUHAR	19	3	1	6		10
KONOBAR	7		1	2		3
UKUPNO:						101
TSŠ "LEONARDO DA VINCI" BUJE						
KOMERCIJALIST	27	2	3	1	4	10
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	6			1		1
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO	21	2	3	3	2	10
OPĆA GIMNAZIJA	25	5	4	5	4	18
AUTOMEHANIČAR	6		1			1
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA	10					
KONOBAR	3					
UKUPNO:						40
SŠ "MATE BALOTA" POREČ						
EKONOMIST	188	10	6	1	3	20
OPĆA GIMNAZIJA	97	5	8	8	3	24
JEZIČNA GIMNAZIJA	100		1	1	8	10
AGROTEHNIČAR	70	1	1	1	2	5
UKUPNO:						59
TUŠ ANTONA ŠTIFANIĆA POREČ						
HOTELIJERSKO-TURISTIČKI TEHNIČAR	89	1	3	2	2	8
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	94			3	1	4
SLASTIČAR	15	1				1
KUHAR	37		1	1		2
KONOBAR	18					

UKUPNO:						15
PAZINSKI KOLEGIJ-KLASIČNA GIMNAZIJA						
KLASIČNA GIMNAZIJA	84	6	1	2	1	10
JEZIČNA GIMNAZIJA	98	6	4	6	1	17
UKUPNO:						27
SVEUKUPNO:						346

UČENICI UZ GRADA UMAGA U OSTALIM SREDNJIM ŠKOLAMA U ŠKOLSKO GODINI 2022./2023.:

MJESTO / PROGRAM	
PULA	
NUTRICIONIST	2
TEKSTILNI DIZAJNER	2
ELEKTROTEHNIČAR	1
OPĆA GIMNAZIJA	1
GRAFIČKI DIZAJNER	3
MEDICINSKA SESTRA/TEHNIČAR	4
KOZMETIČAR	1
SLIKARSKI DIZAJNER	1
UKUPNO:	15
RIJEKA	
GIMNAZIJA OPĆI SPORTSKI SMJER	1
GLAZBENA SREDNJA ŠKOLA	1
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	4
JEZIČNA GIMNAZIJA	1
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA	3
UPRAVNI REFERENT	2
DIZAJNER UNUTRAŠNJE ARHITEKTURE	1
OPĆA GIMNAZIJA	4
DRVODJELJSKI TEHNIČAR DIZAJNER	1
ZDRAVSTVENO-LABORATORIJSKI TEHNIČAR	3
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	4
KEMIJSKI TEHNIČAR	1
MEDICINSKA SESTRA/TEHNIČAR	2
KONOBAR	1
EKONOMIST	1
UKUPNO:	30
OSTALE ŠKOLE U RH	
STOLAR	1
JEZIČNA GIMNAZIJA	1
OPĆA GIMNAZIJA	1

UKUPNO:	3
REPUBLIKA SLOVENIJA	
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO	3
ELEKTROTEHNIKA	1
HOTELIJERSTVO	1
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	3
STROJARSKI TEHNIČAR	1
GIMNAZIJA	3
UKUPNO:	12
REPUBLIKA ITALIJA	
JEZIČNA GIMNAZIJA	1
UKUPNO:	1

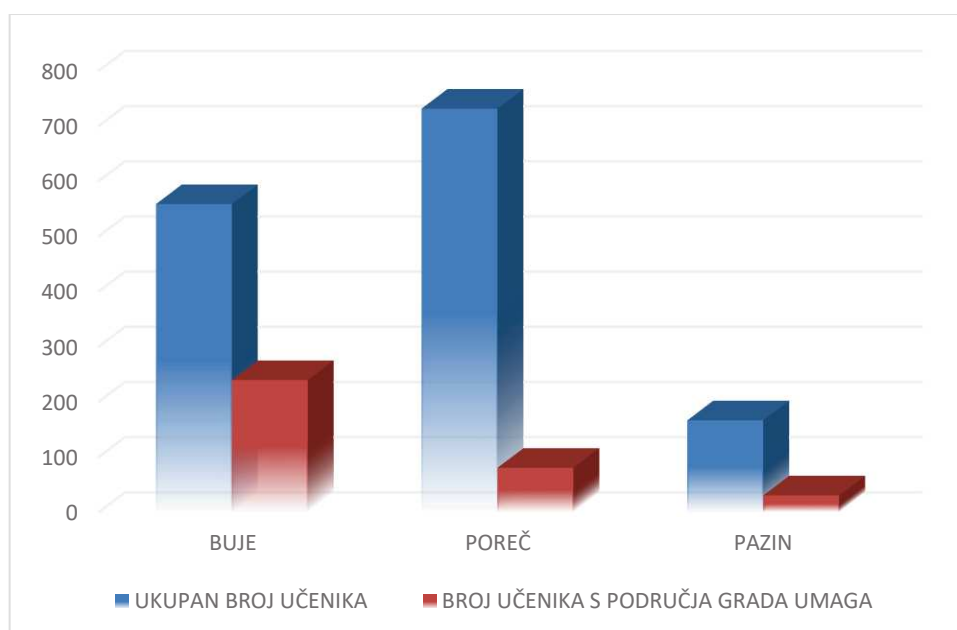
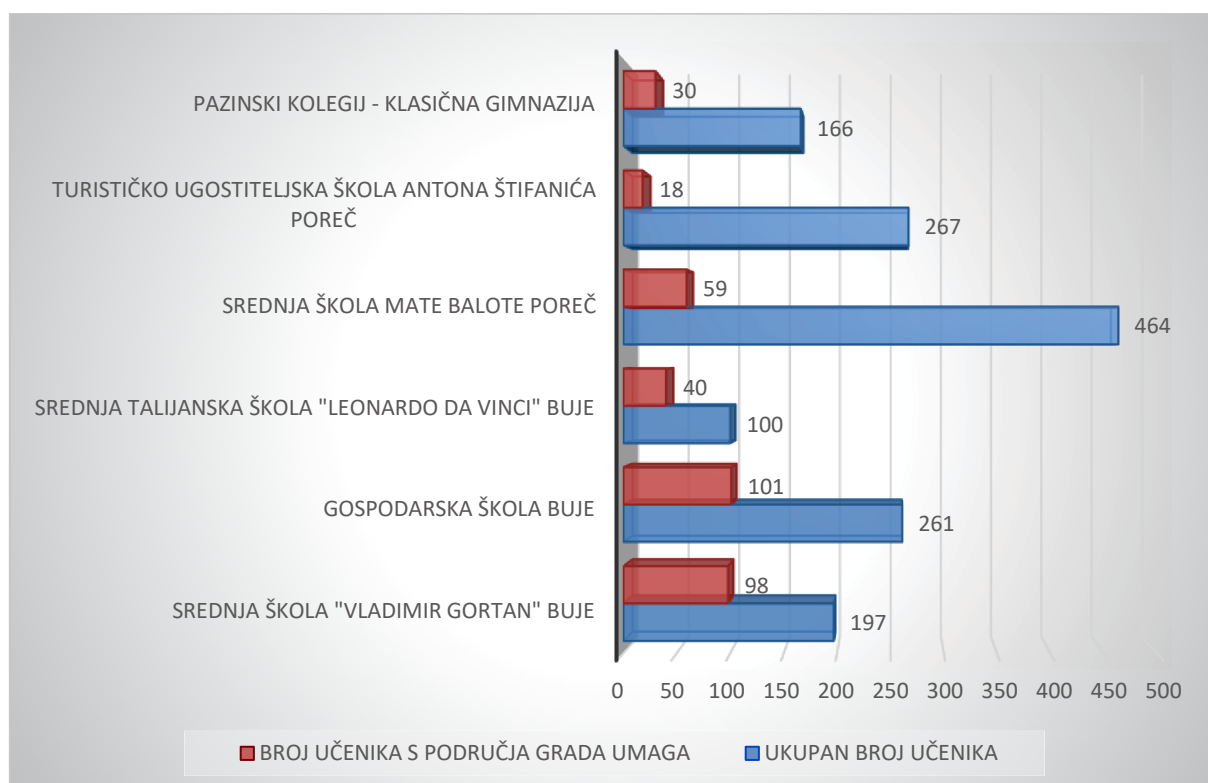
SVEUKUPNO UČENICI SREDNJIH ŠKOLA U ŠK.GOD. 2022./2023. S PODRUČJA GRADA UMAGA	410
--	------------

PODACI O BROJU UČENIKA PREMA UPISANOM PROGRAMU U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023.:

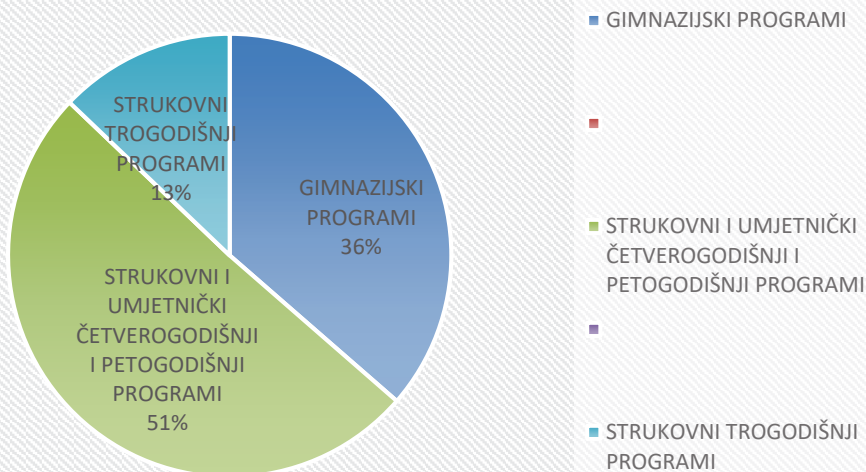
PROGRAM	BROJ UČENIKA
OPĆA GIMNAZIJA	93
JEZIČNA GIMNAZIJA	40
KLASIČNA GIMNAZIJA	11
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKA GIMNAZIJA	5
GIMNAZIJSKI PROGRAMI ITALIJA	1
UKUPNO GIMNAZIJSKI PROGRAMI:	150
STRUKOVNI I UMJETNIČKI ČETVEROGODIŠNJI I PETOGODIŠNJI* PROGRAMI	
HOTELIJERSKO-TURISTIČKI TEHNIČAR	67
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	7
KOMERCIJALIST	8
EKONOMIST	13
UPRAVNI REFERENT	2
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO	46
STROJARSKI TEHNIČAR	1
AGROTEHNIČAR	4
NUTRICIONIST	2
TEKSTILNI DIZAJNER	2
ELEKTROTEHNIČAR	2

TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	2
GRAFIČKI DIZAJNER	3
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	1
MEDICINSKA SESTRA/TEHNIČAR*	6
ZDRAVSTVENO-LABORATORIJSKI TEHNIČAR	3
SLIKARSKI DIZAJNER	1
DRVODJELJSKI TEHNIČAR- DIZAJNER	1
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	4
KEMIJSKI TEHNIČAR	1
FIZIOTERAPEUT	0
TEHNIČAR GEODEZIJE I GEOINFORMATIKE	0
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	4
ARHITEKTONSKI TEHNIČAR	0
DIZAJNER UNUTARNJE ARHITEKTURE	1
SREDNJA POMORSKA ŠKOLA	0
KOZMETIČAR	12
FRIZER	13
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	3
UKUPNO STRUKOVNI I UMJETNIČKI ČETVEROGODIŠNJI I PETOGODIŠNJI PROGRAMI:	209
STRU KOVNI TROGODIŠNJI PROGRAMI	
PRODAVAČ	6
INSTALATER KUĆNIH INSTALACIJA	15
AUTOMEHATRONIČAR	17
AUTOMEHANIČAR	2
KUHAR	7
SLASTIČAR	2
KONOBAR	3
STOLAR	1
UKUPNO STRUKOVNI TROGODIŠNJI PROGRAMI:	53
UKUPNO STRUKOVNI PROGRAMI:	262
SVEUKUPNO:	410

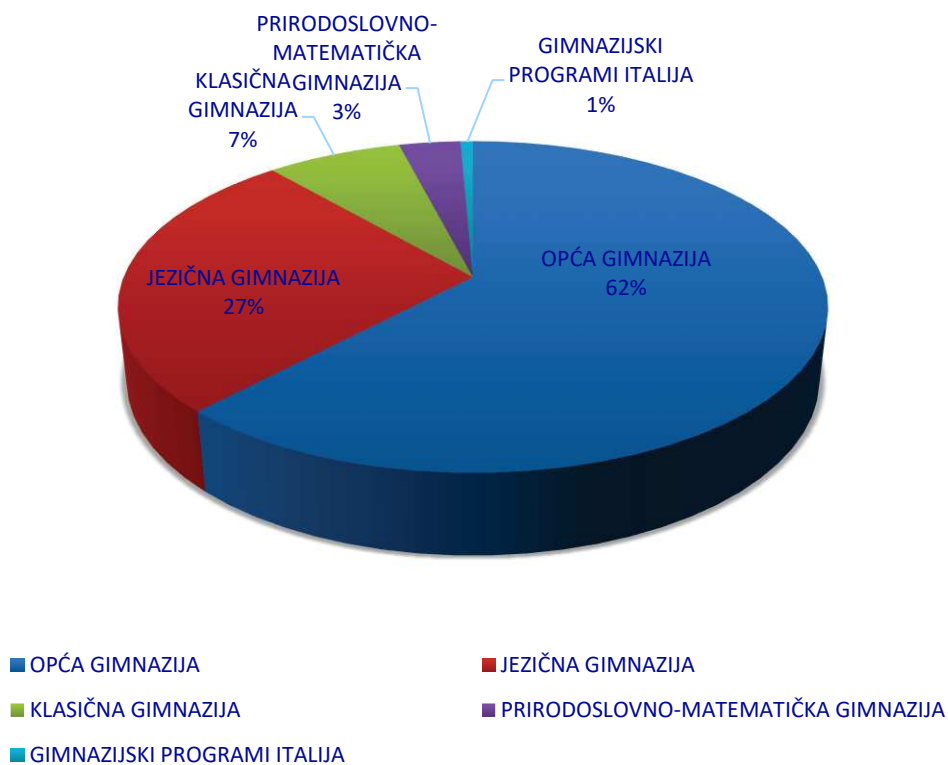
1. PODACI O BROJU UČENIKA U SREDNJIM ŠKOLAMA U BUJAMA, POREČU I PAZINU U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023.:



BROJ UČENIKA S PODRUČJA GRADA UMAGA PREMA UPISANIM PROGRAMIMA U ŠK.GOD. 2022./23.



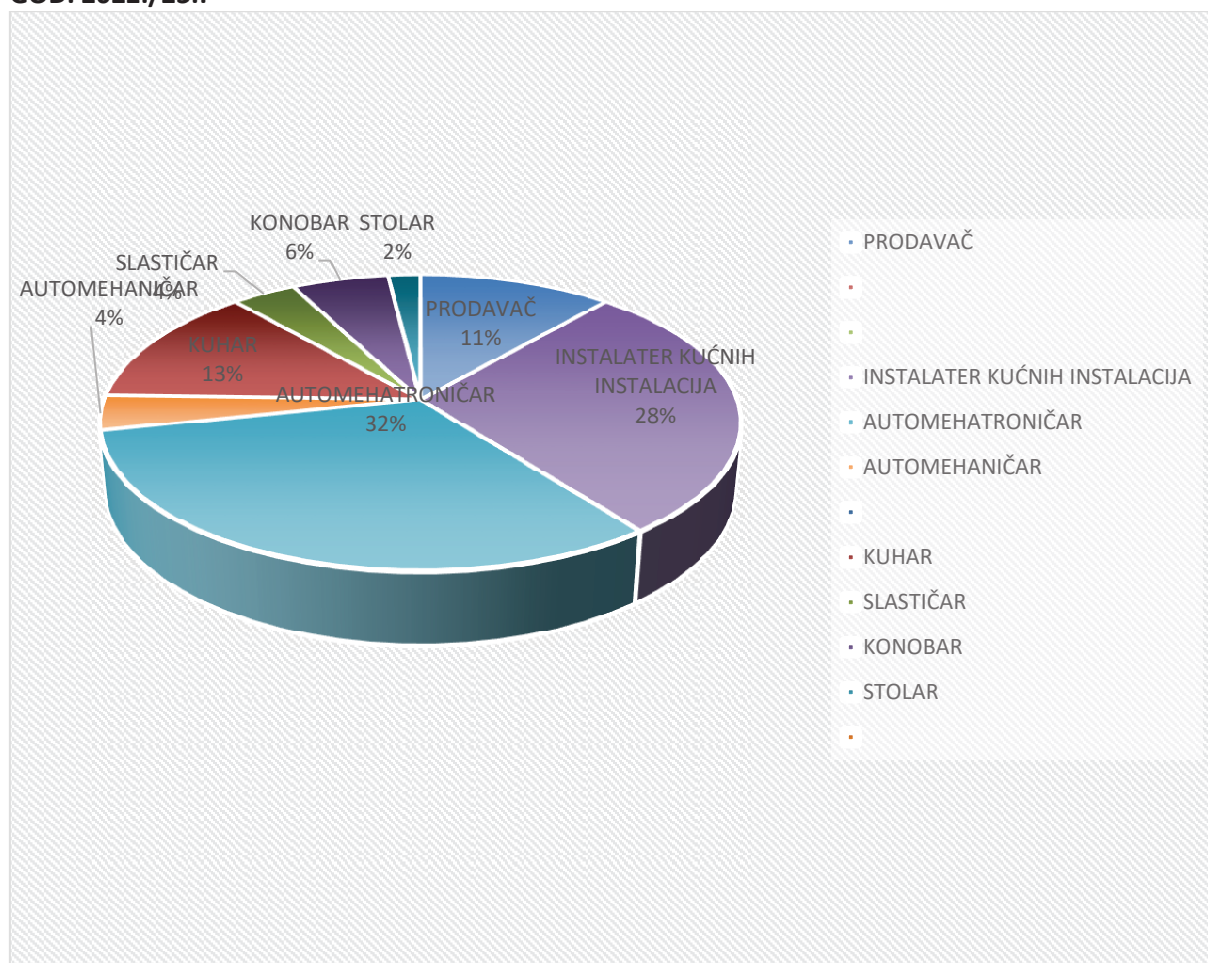
GIMNAZIJSKI PROGRAMI KOJE SU UPISALI UČENICI S PODRUČJA GRADA UMAGA U ŠK. GOD. 2022./23.:



A 3D pie chart illustrating the distribution of professions in the tertiary sector of the economy in 2017. The chart is divided into 25 segments, each representing a specific profession and its percentage of the total. The largest segment is 'HOTELIJERSKO-TURISTIČKI TEHNIČAR' at 32%, followed by 'TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO' at 22%. Other significant segments include 'FRIZER' (6%), 'KOZMETIČAR' (6%), 'EKONOMIST' (6%), and 'DIZAJNER UNUTARNJE ARHITEKTURE' (0%). The chart uses a variety of colors to distinguish between the different professions, and the segments are arranged in a circular pattern around a central point.

Profession	Percentage
HOTELIJERSKO-TURISTIČKI TEHNIČAR	32%
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO	22%
FRIZER	6%
KOZMETIČAR	6%
EKONOMIST	6%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
AGROTEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	0%
SREDNJA GLAZBENA ŠKOLA	0%
GRAFIČKI DIZAJNER	1%
ELEKTROTEHNIČAR	1%
TEHNIČAR ZA ELEKTRONIKU	1%
TEKSTILNI DIZAJNER	1%
NUTRICIONIST	1%
AGROTEHNIČAR	2%
GRAĐEVINSKI TEHNIČAR	2%
LIKOVNA UMJETNOST I DIZAJN	2%
ODGAJATELJ PREDŠKOLSKOG ODGOJA	1%
UPRAVNI REFERENT	1%
STROJARSKI TEHNIČAR	0%
KOMERCIJALIST	4%
TURISTIČKO-HOTELIJERSKI KOMERCIJALIST	3%
MEĐINARODNI TURISTIČKI AGENT	3%
DRVODJELJSKI TEHNIČAR-DIZAJNER	

TROGODIŠNJI STRUKOVNI PROGRAMI KOJE SU UPISALI UČENICI S PODRUČJA GRADA UMAGA U ŠK. GOD. 2022./23.:



PODACI O BROJU UČENIKA U SREDNJIŠKOLAMA U BUJAMA, POREČU I PAZINU						
		2022./2023.			2021./2022.	
	UKUPAN BROJ UČENIKA	BROJ UČENIKA S PODRUČJA GRADA UMAGA	POSTOTAK U ODNOSU NA UKUPAN BROJ UČENIKA	UKUPAN BROJ UČENIKA	BROJ UČENIKA S PODRUČJA GRADA UMAGA	POSTOTAK U ODNOSU NA UKUPAN BROJ UČENIKA
SREDNJA ŠKOLA "VLADIMIR GORTAN" BUJE	197	98	49,74%	201	104	51.74%
GOSPODARSKA ŠKOLA BUJE	261	101	38,69%	228	101	44.29%
SREDNJA TALIJANSKA ŠKOLA "LEONARDO DA VINCI" BUJE	100	40	40,00%	98	40	40.81%
UKUPNO:				527	245	46.49%

SREDNJA ŠKOLA MATE BALOTE POREČ	464	62	13,36%	455	59	12.96%
TURISTIČKO UGOSTITELJSKA ŠKOLA ANTONA ŠTIFANIĆA POREČ	267	18	6,74%	253	15	5.92%
UKUPNO:				708	74	10.45%
PAZINSKI KOLEGIJ - KLASIČNA GIMNAZIJA	166	30	18,07	182	27	14.84%

Osvrt na politiku strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj 70,7 % redovnih učenika srednjih škola, približno 140 000, u 2014. godini bilo je upisano u neki od 279 strukovnih nastavnih planova i programa/strukovnih kurikuluma, a od toga: – 66,25 % učenika bilo je upisano u četverogodišnje (i jedan petogodišnji) programe strukovnog obrazovanja – 32,17 % učenika bilo je upisano u trogodišnje programe obrazovanja (za vezane obrte (JMO) i tzv. „klasičan model“ obrazovanja za obrtništvo i industriju) – 1,58 % učenika bilo je upisano u dvogodišnje, jednogodišnje i programe obrazovanja za učenike s teškoćama. (Izvor: MZOS, 2014.) U cjelokupnom odgojno-obrazovnom sustavu prisutan je pad broja učenika zbog negativnih demografskih kretanja, ali taj trend je najizraženiji kod upisa u trogodišnje programe u posljednjih 15 godina, budući se broj učenika koji završavaju trogodišnje programe smanjio sa 21.000 u 1998. na 11.710 u 2014. godini. Osim toga prisutan je i trend prelaska većeg broja škola na „klasičan model“ obrazovanja za obrtništvo i industriju u kojima se veći broj sati praktične nastave i vježbi izvodi u školama, a kao rezultat složene gospodarske situacije, propadanja obrta i pravnih osoba, nemotiviranosti izvođača praktične nastave te slaboga interesa poslodavaca za licenciranje, a s kojim učenik sklapa ugovor o naučovanju. U Republici Hrvatskoj je 299 ustanova za strukovno obrazovanje koje u prosjeku imaju po 400 učenika, u prosječno 10 različitih programa obrazovanja, što je iznimno zahtjevno u financijskom, kadrovskom i organizacijskom smislu. Zbog kadrovskih zahtjeva i zahtjeva za određenim standardom opremljenosti, strukovni su programi skupi, a ustanove za strukovno obrazovanje trebaju značajnu podršku u prilagodbi i promjeni ponude programa.

Usporede li se podaci na nacionalnoj razini s onima koji su navedeni za učenike s područja Grada Umaga, odnos je gotovo identičan. Učenici s područja Grada Umaga, njih 36% upisalo je gimnazijske programe, 51% strukovne i umjetničke četverogodišnje i petogodišnje programe, a samo 13% trogodišnje strukovne programe.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje u Republici Hrvatskoj priprema učenike za uključivanje na tržište rada, ali i za nastavak obrazovanja na visokim učilištima (četverogodišnji i petogodišnji strukovni programi). Analiza upisa na studijske programe visokih učilišta u Republici Hrvatskoj na osnovu rezultata ispita državne mature u razdoblju od akademske godine 2010./2011. do 2013./2014. pokazala je da 78,08% učenika četverogodišnjih strukovnih škola uspješno polaže ispite državne mature i da 60,7% učenika strukovnih škola upisuje studijske programe visokih učilišta. U razdoblju od 2010. – 2015. godine podaci HZZ-a pokazuju da se najveći broj registriranih nezaposlenih osoba, prosječno 58%, odnosi na osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem, točnije osobe sa završenim strukovnim obrazovanjem u trajanju od jedne do četiri godine. Međutim, nisu se provodile sustavne sveobuhvatne analize koje bi istražile povezanost obrazovanja i potreba tržišta rada kroz višegodišnje

razdoblje. Značajan pomak napravljen je izradom profila sektora (ASOO, 2012.) i uspostavom alata HKO-a.

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi analizu i prognozu tržišta za pojedinim zvanjima te izrađuje preporuke za obrazovnu upisnu politiku. Preporuke se odnose ne samo na upis, već i na stipendiranje učenika i studenata. Promjene obrazovne upisne politike i politike stipendiranja na temelju preporuka HZZZ trebale bi pridonijeti usklađivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada, odnosno umanjiti strukturnu neusklađenost između ponude rada i potražnje za radom, što je jedan od glavnih dugoročnih problema hrvatskog tržišta rada. Za područje Bujštine (gradovi Umag, Buje i Novigrad te općina Brtonigla, Grožnjan i Opatalj) navedene su sljedeće preporuke za 2022. godinu (Programi koji se ne provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)):

Područje XVIII.VII: gradovi Umag, Buje i Novigrad, te općine Grožnjan i Opatalj

1. Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

Dvogodišnji ili trogodišnji srednjoškolski

- Kuhar/kuharica
- Konobar/konobarica
- Slastičar/slastičarka*
- Elektroinstalater/elektroinstalaterka*
- Instalater grijanja i klimatizacije / instalaterka grijanja i klimatizacije
- Zidar/zidarica*
- Tesar/tesarica*
- Stolar/stolarica*
- Mesar/mesarica*
- Bravar/bravarica*
- Vrtlar/vrtlarica*

Četverogodišnji ili petogodišnji srednjoškolski

- Medicinska sestra / medicinski tehničar opće zdravstvene njege *
- Farmaceutski tehničar / farmaceutska tehničarka*

Stručni studij

- Predškolski odgoj*

Sveučilišni studij

- Matematika – nastavnički smjer*
- Fizika – nastavnički smjer*
- Geografija – nastavnički smjer*
- Informatika – nastavnički smjer*
- Biologija-nastavnički smjer*
- Učiteljski studij*
- Rehabilitacija*
- Medicina*
-

2. Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

Trogodišnji srednjoškolski

-

Četverogodišnji srednjoškolski

- Ekonomist/ekonomistica*
- Poslovni tajnik / poslovna tajnica*

Stručni studij

- Ekonomija*
- Sveučilišni studij
- Ekonomija*

Projekcija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje rezultat je podataka o potražnji/ponudi radnih mjesta na području Bujštine putem regionalnog-područnog zavoda za zapošljavanje. Stječe se dojam da navedeni podaci ne odgovaraju realnim potrebama tržišta rada.

Ujedno valja ukazati i na dinamiku zapošljavanja vezanu uz turističku sezonu gdje je potražnja za određenim stručnim profilima povećana tijekom ljeta. U tom smislu turističke tvrtke posežu za sezonskom radnom snagom mahom iz unutrašnjosti države rukovodeći se načelom jeftine radne snage. Takva politika zapošljavanja rezultira i slabim interesom za zanimanja poput konobara ili kuhara te slastičara o čemu će biti više riječi u poglavlju posvećenom Gospodarskoj školi u Bujama.

Mreža škola Istarske županije

Županijska skupština Istarske županije na sjednici održanoj 2. kolovoza 2010. godine donijela je Odluku o prijedlogu mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ broj 8./2010.). Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu Istarske županije izradio je opsežnu studiju u svezi s prijedlogom mreže srednjih škola. Među inim, naveden je i prijedlog za rješanjem smještajnih i prostornih uvjeta rada srednjih škola, konkretno za Gospodarsku školu Buje predlaže se preseljenje u Umag.

Također predlaže se i osnivanje dvije nove srednje škole na području Grada Poreča (poljoprivredna i umjetnička).

Prijedlog mreže osnovnih škola na području Istarske županije upućen je nadležnom ministarstvu.

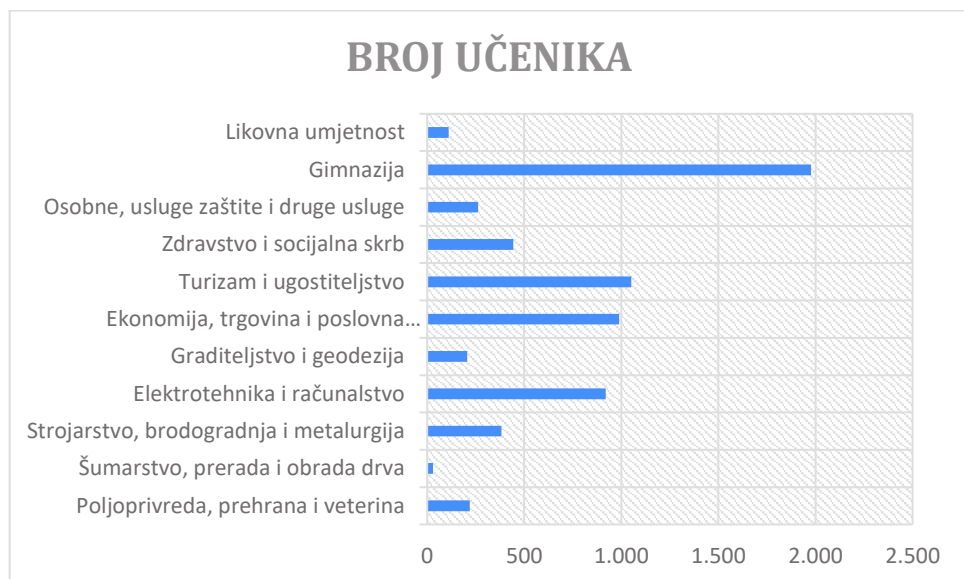
Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 2. lipnja 2011. godine donijela Odluku o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja koja je objavljena u „Narodnim novinama“ broj 70. od 21. lipnja 2011. godine. Navedenim aktom utvrđene su školske ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja sa svim njihovim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje te programi obrazovanja koje školske ustanove ostvaruju, uključujući i posebne programe za učenike s teškoćama. Mrežom su utvrđene postojeće školske ustanove i područja na kojima se mogu osnovati nove školske ustanove ili uvesti novi obrazovni programi. Moguće izmjene mreže, kako stoji u odluci, izvršit će se na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu mreže kao što su naseljenost područja na koje djeluju školske ustanove, broj djece i demografska projekcija, geografski položaj, povijesno-kulturna viđenja školstva u regiji, udaljenost školskih ustanova i potrebe tržišta rada. Jednom riječju, Odlukom Vlade Republike Hrvatske samo je utvrđena već postojeća mreža srednjih škola u Istarskoj županiji.

Prema podacima koji su preuzeti iz školskog e-rudnika, u srednjim školama na području Istarske županije u školskoj godini 2022./2023. upisano je ukupno 6.592 učenika. Najveći broj učenika, njih 1.977, odnosno 29,99 % upisalo je gimnazijske programe, slijede turizam i ugostiteljstvo 15,94%, ekonomija, trgovina i poslovna administracija 14,98% i elektrotehnika i računalstvo 13,95%.

Podaci su detaljnije prikazani u sljedećoj tablici i grafu:

OBRAZOVNI SEKTOR, STRUKOVNO PODRUČJE	BROJ USTANOVA U KOJIMA SE PROVODI PROGRAM	BROJ UČENIKA	POSTOTAK

Poljoprivreda, prehrana i veterina	3	220	3,33%
Šumarstvo, prerada i obrada drva	1	30	0,45%
Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	9	383	5,81%
Elektrotehnika i računalstvo	10	920	13,95%
Graditeljstvo i geodezija	2	207	3,14%
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	10	988	14,98%
Turizam i ugostiteljstvo	9	1.051	15,94%
Zdravstvo i socijalna skrb	2	443	6,72%
Osobne, usluge zaštite i druge usluge	3	262	3,97%
Gimnazija	11	1.977	29,99%
Likovna umjetnost	1	111	1,68%
UKUPNO:		6.592	100%



Među gimnazijskim programima, prednjači opća gimnazija koju je upisalo 1.284 učenika (64,94%). Jezičnu gimnaziju upisalo je 365 učenika (18,46%), prirodoslovno-matematičku gimnaziju 246 učenika (12,44%), klasičnu gimnaziju 76 učenika (3,84%). Srednja talijanska škola „Dante Alighieri“ u Puli jedina provodi program prirodoslovne gimnazije u koji je upisano 6 učenika odnosno 0,30% ukupnog broja učenika u gimnazijama.

GIMNAZIJSKI PROGRAM	BROJ USTANOVA KOJE PROVODE PROGRAM	BROJ UČENIKA	POSTOTAK
Jezična gimnazija	5	365	18,46%
Klasična gimnazija	1	76	3,84%
Opća gimnazija	10	1.284	64,94%
Prirodoslovna gimnazija	1	6	0,30%
Prirodoslovno-matematička gimnazija	4	246	12,44%
UKUPNO:	21	1.977	100%

Zaključak

Zbog iznimnog značaja za cjelokupni razvoj Grada Umaga, nakana ove analize bila je jasno ukazati na opravdanost izgradnje te osnivanja srednje škole u Umagu, poglavito uzevši u obzir demografske, gospodarske i socijalne aspekte. Otvaranjem srednje škole dio populacije adolescenata ostao bi u gradu što bi imalo odraza u društvenom životu u kojem komponenta mladih nedostaje. Roditelji bi nedvojbeno bili ekonomski rasterećeni, a gospodarstvo Umaga bi imalo na raspolaganju obrazovnu ustanovu koja bi mogla školovati potrebne kadrove.

Naposljetku, opravdanost osnivanja i djelovanja srednje škole u Umagu treba promatrati u kontekstu dostupnosti strukovnih programa i planiranja novih programa u skladu s budućim trendovima u gospodarstvu na lokalnoj i regionalnoj razini.

Otvaranje srednje škole u Umagu omogućuje provođenje prekogranične suradnje i zajedničkih projekata obrazovnih ustanova, posebno onih sa sjedištem u Republici Sloveniji, s obzirom na specifičan položaj Grada Umaga i povezanost gospodarskih subjekata.

Srednja škola u Umagu dugoročni je projekt koji je utemeljen na stvarnim potrebama lokalne zajednice.